

ბავშვები

უურნალი პატარებისთვის

მოთხოვები

თამაშები

თავსატეხები

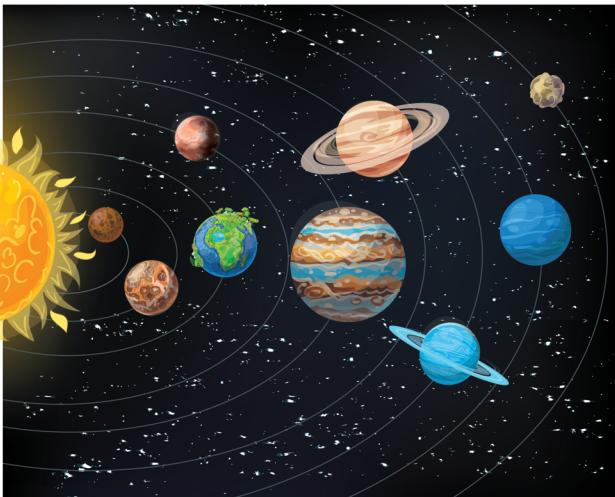

დედამიწის დღე

22 აპრილი

ყოველწლიურად მთელი კაცობრიობა დედამიწის დღეს აღნიშნავს. და ამას დიდი სიყვარულისა და მადლიერების ნიშნად აკეთებს, რადგან დედამიწა თითოეული ჩვენგანის სახლია, ადგილი, სადაც ვცხოვრობთ, ვსუნთქავთ, ვსწავლობთ, ვმოგზაურობთ...

რას არ დაინახავს ადამიანი ამ უზარმაზარ მიწაზე – ცამდე აწვდილი ულამაზესი ხეები, რომელთა მრავალფეროვნებას გაოცებაში მოჰყავს მნახველი; წყლისა თუ ხმელეთის ცხოველები, რომელთა სახეობების ჩამოთვლა მარტივად დაგაბნევს, თუ სპეციალურ კატალოგს არ ჩახედე; ფერადი, სხვადასხვა ფორმადქცეული გასაოცარი ფლორა – მრავალფერადი და მრავალფორმა. გინდა, ერთი წუთით დახუჭე თვალები და შენს თვალწინ გაჩნდება მთელი ეს მშვენიერება, რომელსაც ჩვენი პლანეტა დედამიწა აერთიანებს.

მაგრამ რა ვიცით მის შესახებ?

მოდი, ყველაზე მნიშვნელოვანით დავიწყოთ – აქვს თუ არა თავად დედამიწას სახლი?

ნახატზე მზის სისტემას ხედავ. დიახ, ეს ის მზეა, რომელიც ყოველ დიდლით ამოდის, გვანათებს და გვათბობს. იმას, რასაც ჩვენ, მზის სისტემას ვეძახით, პლანეტებისთვის ნამდვილი სახლია, დიდი ოჯახი, რომელშიც თითოეულს თავისი განკუთვნილი ადგილი უკავია.

გადათვალე მზიდან მესამე პლანეტა. ეს ჩვენი დედამიწაა. მართალია, სიღიდით ვერ დაიკვეხის, მაგრამ სწორედ ამ ერთადერთ პლანეტაზეა სიცოცხლე.

მზის სხივი დედამიწამდე გასაოცარი სიჩქარით აღწევს – სულ რაღაც 8 წუთსა და 19 წამში.

დედამიწა ბრუნავს და შენ კარგად იცი, რომ ამას 24 საათში ახერხებს. საკუთარი ღერძის ირგვლივ ბრუნვა სულაც არ ყოფილა საკმარისი. მზესაც უვლის გარს, ამისთვის კი მთელი ერთი წელია საჭირო.

იცი, რატომ აქვს დედამიწას ცისფერი შეფერილობა? იმიტომ, რომ მისი ზედაპირის 70 პროცენტი წყლითაა დაფარული. აბა, დაატრიალე გლობუსი სწრაფად, ისე, რომ თვალი არ მოაშორო. ხედავ, ძირითადად ცისფერი ფერი მოგხვდა თვალში. ამდენი წყალი ოკეანებად, ზღვებად, ტბებად, მდინარეებად, ჩანჩქერებად ნაწილდება. ყველაზე დიდი მათ შორის ოკეანეა. შეგიძლია უცბად მითხრა, რამდენი ოკეანეა დედამიწაზე? აბა, დათვალე – ატლანტის, წყნარი, ინდოეთის, ჩრდილოეთ-ყინულოვანი და სამხრეთის ოკეანეები.

წყნარი ოკეანე ყველაზე დიდია დედამიწაზე.

ახლა კონტინენტებზე გადავიდეთ? შეგიძლია ჩამოთვალო თითოეული?

ევროპის, აზიის, აფრიკის, ჩრდილოეთ ამერიკის, სამხრეთ ამერიკის, ავსტრალიის და ანტარქტიდის კონტინენტები.

ახლა კარგად შეხედე, რა ლამაზია ყველა და ყველაფერი, რაც დედამიწაზე ცოცხლობს.

ყველა ბედნიერად ცხოვრობს მისთვის განკუთვნილ ადგილას. თუმცა, ბოლო დროს ხშირად გვესმის ფრაზები: „ნუ დავაბინძურებთ გარემოს“, „გავუფრთხილდეთ ბუნებას“, „დაზოგეთ წყალი“, „დაიცავით ცხოველები და მცენარეები, რომლებიც გადაშენების პირას არინ“... თუ ასე არ მოვიქცევით, ჰაერი, რომელსაც ჩვენ ვსუნთქავთ, მოიწამლება, წყალი,

რომელსაც ვსვამთ, ჩვენი ორგანიზმისთვის დამაზიანებელი იქნება, არც ოკეანის და არც ხმელეთის ცხოველები იცოცხლებენ დიდხანს. გაჩეხილი ხეების გამო უანგბადი დაიკლებს. ამიტომ, თუ ისევ ისეთ ლამაზ და ჭანმრთელ დედამიწაზე გვსურს ცხოვრება, თითოეულმა ჩვენგანმა საკუთარი წვლილი უნდა შევიტანოთ მისი გადარჩენისთვის.

ნახე, ამ ბავშვებს ხელში დიდი ფურცლები უჭირავთ. მათგე ის ფრაზები დაწერეს, რითიც სხვა ადამიანების გაფრთხილება სურთ. წაიკითხე ყურადღებით და იქნებ შენც მოგივიდეს რაიმე იდეა. ცარიელ ფურცლებზე შენი მოწოდებები ჩაწერე.

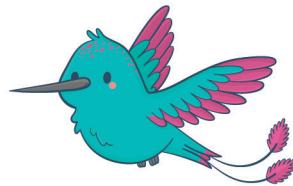
საშიშია
ნარჩენები,
ეს აბინძურებს
გარემოს!

ნუ დაყრი
ნაგავს ქუჩაში!
ის წამლავს
ჰაერს!

დარგე ხეები!
ბუნებაც გაღამაზდება
და უანგბადიც მეტი
იქნება!

ნინო მზესალი

ლექსი

ერთ ხელზეა 5 თითი,
ხომ მოავლე მზერა?

მოწონების ნიშნად, რომ ვწევთ,
ის თითია ...

ღყცე

თითებმა თუ გაითვალეს,
მეხუთეა ყველგან,
სულ ყველაზე ნაბოლარა,
თითი გახლავთ ...

ღწცე

ცერის შემდეგ თითს რომ ხედავ,
ჰქვია ...

იაბცეცხეყრ
ჩვენთვის ძალზედ ბევრჯერ არის,
რამის მაჩვენებელი.

აქეთ ორი, იქეთ ორი
მეგობრად ჰყავს თითი,

ყველასა სჭობს სიმაღლით,
ჰქვია ...

ითათადშ

5-ს რომ 5 მივუმატოთ,
რას მივიღებთ? – ...!

გდა

ახლა, ფეხებსაც დავხედოთ,
თან ვაგრძელებთ თვლას.

მის შემდეგ, რომ თითია
ზომით უფრო მომცრო,
... დაარქვეს,

აბა, როგორ მოგწონს?

ითათადრ

ათი თითი ორ ხელზე,
ამდენივე ორ ფეხზე
თვლაში, ხომარ მოცდი?
გამოვიდა ...

ირა

მარია ლუიზა ბანოვი კოკაბელა

ქათამი კოკაბელა პვერცხს ყოველ დილას დებდა. „კო, კო, კო!“, ის ყოველ დილას მღეროდა და გარეთ თავაწეული და წელგამართული გამოდიოდა. მისი კვერცხები სრულყოფილებითა და სილამაზით მთელ საქათმეში გამოირჩეოდა, სიყოჩალეში ნამდვილად ვერავინ შეედრებოდა. მინდორში

ყოფნისას სხვა ქათმები ცნობისმოყვარეობითა და შურით უყურებდნენ.

- შეიძლება ის ყოჩალიც არის და მარჯვეც, მაგრამ ნამეტანს კი იძღინძება!
- ამბობდნენ მოშურნები.

მართლაც, კოკაბელა ძალიან ამაყი იყო და არც მალავდა.

ერთ დილას ის საქათმის ახლოს, მინდორში სასეირნოდ გავიდა. გაზაფხული იყო და ირგვლივ ყველაფერი მწვანედ ბიბინებდა.

– რა სასიამოვნოა ბალახში ქექვა! – თქვა თავისთვის, მაგრამ უცებ... – ეს რა არის? – ბუჩქებში რაღაც დაინახა და მისკენ გაემართა.

რომ მიუახლოვდა, აღტაცებისგან კინალამ შეწუხდა: ბუჩქებში თეთრი კურდღელი და სამი ფერადი კვერცხი იდო.

– არ ვიცოდი, თუ კურდღლები კვერცხებს დებდნენ! და თან რა კვერცხები, რა ლამაზები!

კოკაბელას ისინი ძალიან მოეწონა და გადაწყვიტა, კურდღლისთვის ეკითხა, თუ როგორ ახერხებდა ასეთი რამის შექმნას, თან საიდუმლოც გაემხილა, რომ თვითონაც დაედო მერე; მაგრამ ვერ მოასწრო, რადგან მალე ბავშვები მოვიდნენ და მინდორში ურიამული ატეხეს. კოკაბელა საქათმისკენ გაიქცა.

ის ლამე მისთვის გამორჩეულად ამაღლვებელი და დაუსრულებელი გამოდგა, დაძინებაც ვერ მოახერხა, ფიქრები მოსვენებას არ აძლევდა. ძალიან უნდოდა ისეთი კვერცხები დაედო, როგორიც თეთრ კურდღელს ჰქონდა, ფერადები და თვალისმომჭრელები!

დილით, გაიღვიძა თუ არა კოკაბელამ, ჩვეულებრივ, ლამაზი კვერცხი დადო, სრულყოფილი, მაგრამ კურდღლისას არ ჰგავდა, რის გამოც ძალიან მოიწყინა და საქათმიდან თავდახრილი გამოვიდა. სხვა ქათმებმა შეამჩნიეს

მისი ეს დაძაბულობა და რა თქმა უნდა, გამოხმაურების გარეშე არ დატოვეს:

- ნახეთ? არც კი უმღერია!
- არადა, კვერცხი ლამაზი კი დადო!
- შეიძლება ავადაა!

კოკაბელა ყოველდღე დადიოდა კურდღლების სახლთან და ათვალიერებდა. აინტერესებდა, რას ჭამდნენ ისინი, როგორ ცხოვრობდნენ.

– ო, რა სულელი ვარ! – გაიფიქრა ერთ დღეს. – რატომ ვერ მივხვდი აქამდე, რომ

ყველაფერი კვებაზეა დამოკიდებული. დღეიდან მეც იმას შევჭამ, რასაც ეს კურდღლები ჭამენ!

და მართლაც ასე გააკეთა, სტაფილო და კომბოსტო მთავარ საკვებად გაიხადა. ქათმებს გაუკვირდათ:

- რატომ ჭამს კურდღლელივით?
- ავად არის, მგონი!

დილას, როგორც კი დადო კვერცხი, მაშინვე მობრუნდა და დახედა. ლამაზი და სრულყოფილი კი იყო, მაგრამ კურდღლის დადებულს მაინც არ ჰგავდა. ძალიან მოიწყინა კოკაბელამ, ძალიან.

- რაში შევცდი? – ჰკითხა თავის თავს. – რა დავაკელი?

– საცოდავი! – გადაუჩრანულეს ერთმანეთს ქათმებმაც, ასეთ დღეში რომ შეხედეს.

ყოველდღე ათვალიერებდა კოკაბელა საკურდღლეს, ყოველდღე დგებოდა საათობით მის წინ და აკვირდებოდა. ყოველდღე ჭამდა ის კურდღლების საჭმელს, მაგრამ ამაოდ, სასურველ შედეგს ვერ აღწევდა; თუმცა მიუხედავად ყველაფრისა, იმედს მაინც არ ჰკარგავდა.

ერთ დღესაც მან გამბედაობა მოიკრიბა და კურდღლებს პირდაპირ სთხოვა, მისთვის ფერადი კვერცხების დების საიდუმლო გაენდოთ.

- მასწავლეთ რა, მეც ძალიან მინდა ასეთი ფერადები დავდო!
- ჩვენ კვერცხებს არ ვდებთ! – უპასუხა გაკვირვებულმა დედა კურდღლელმა.
- აბა, ისინი ვისი იყო?

- არა, არა. თქვენ შეცდით, კვერცხების დება ჩვენთვის ბუნებას არ დაუწესებია!

დედალი საგონებელში ჩავარდა. გავიდა დრო... მის მოწყენილობა უსაზღვრო შეიქნა და ვინ იცის, კიდევ რამდენი ხანი გაგრძელდებოდა ყველაფერი, რომ ერთ დღეს:

– ნუ მოიწყენ, ძვირფასო კოკაბელა! – უთხრა გოგონამ, დიასახლისის შვილმა. – ის თეთრი კურდღელი ჩემი იყო, ჩემი სათამაშო, და ფერადი კვერცხები – შენი დადებულები, ლამაზები და შეუდარებლები. დედაჩემმა ისინი, როგორც წესია, აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულისთვის შელება.

გაუხარდა კოკაბელას და როგორც იქნა, დამშვიდდა. ამის შემდეგ მან მშვენიერი კვერცხების დება ჩვეულ რიტმში განაგრძო.

იტალიურიდან თარგმნა მაია ტურაბელიძემ

რობერტო პიუმინი

გოგონა სახელის გარეშე

იყო ერთი გოგონა, რომელსაც, როგორც ყველა ბავშვს, ერქვა სახელი, იყო მხიარული და უყვარდა ბურთის თამაში.

ერთ დღეს, როცა თავის სახლთან ახლოს, პარკში ერთობოდა, ბურთი ბუჩქებს იქით გაუჩინარდა. ბევრი ეძება გოგონამ ის, აქეთ მიაწყდა, იქით მიაწყდა, მაგრამ ამაოდ – ვერ იპოვა.

„სად წავიდა ჩემი ბურთი? სად გაქრა? ასე როგორ შეიძლება? – გაიფიქრა დალონებულმა. – ვინ წაილო? ვინ დამიმალა? ბუჩქის უკან იქნებ ჭადოქარი ზის? ოჟ, როგორ მეშინია!“

ამ ფიქრებში იყო, რომ ზემოდან წვრილი ხმა გაისმა:

– ეს ბურთი შენია, პატარავ? – ხის ტოტზე ერთი ჩია კაცი იჭდა და ბურთს ხელებში ატრიალებდა.

– რა თქმა უნდა ჩემია! – უთხრა გოგონამ. – ახლავე მომეცი!

– და შენ რას მომცემ? – არ დაუთმო კაცმა.

– არაფერს. ჩემია ბურთი, მომეცი!

– მაგრამ ახლა მე მაქვს, ჩემია. მე ვიპოვე!

– არაფერი მაქვს, რა უნდა მოგცე?

– როგორ არა გაქვს, კი გაქვს! სახელი გაქვს!

გოგონამ გაიფიქრა, კაცი ხუმრობსო და უპასუხა:

– კარგი, მოგცემ, წაილე. სახელი მაინც, რაში მჭირდება! ოღონდაც, ბურთი დამიბრუნე!

კაცმა ბურთს ხელი უშვა და ძირს დააგდო. გოგონამ, კმაყოფილებით ავსებულმა, არ დააყოვნა, ბურთი გულში ჩაიკრა და სახლისკენ გაიქცა. გზაში, ცოტა არ იყოს, თავი უცნაურად იგრძნო, და ეს უცნაურობა კიდევ უფრო ემატა, როცა ხალხი მიესალმა. არავის მისთვის სახელი არ დაუძახებია, ყველამ შენობით მიმართა:

– ჰეი, შენ! ჰეი, შენ! ჰეი, შენ!

მისი უცნაურობა მთლად სასწაული შეიქნა, როცა თვითონაც ვერ გაიხსენა, რა ერქვა.

– დედა, რა მქვია მე? – ჰკითხა დედას, სახლში რომ შევიდა.

— შენ? შენ სახელი არა გაქვს! — უპასუხა დედამაც.

მაშინ გოგონამ თავის წიგნებსა და რვეულებს დაუწყო ფურცელა, იქნებ, აქ მაინც ვიპოვო ჩემი სახელიო, მაგრამ ამაოდ — ვერ იპოვა.

— შენ, ჩამოდი, საუზმე მზადაა! — გაისმა დედის ხმა სამზარეულოდან.

„დედა სულ მეუბნებოდა, შენობით არავის მიმართოო, და ახლა ასე რატომ მეძახის? ალბათ, იმიტომ რომ სახელი აღარ მაქვს?“ — გაიფიქრა გოგონამ და თვალზე ცრემლი მოადგა.

საცოდავმა რამდენიმე დღე დაჲყო ასე, მოწყენილობა უფრო და უფრო ემატა. ერთ დღეს, ვეღარ გაუძლო, ბურთს ხელი დაავლო და პარკისკენ გასწია. იმავე ხეს მიუახლოვდა, რომლის ტოტზეც ჩია კაცი იჭდა, და სთხოვა:

— დამიბრუნე რა ჩემი სახელი, მე ბურთს მოგცემ. მეტი აღარ შემიძლია, ყველა „შენ“-ს მეძახის. სახელით აღარავინ მომმართავს!

— ჩია კაცს შეეცოდა პატარა გოგო და უთხრა:

— კარგი, დაგიბრუნებ, მაგრამ დაიმახსოვრე: შენი სახელი არავის არ უნდა მისცე, სახელს გაფრთხილება უნდა!

კაცმა ხელი გაშალა და სახელი გაუშვა.

— ანტონელა! — წამოიძახა გოგონამ, როცა სულში უცნაური რამ იგრძნო.

— მე ანტონელა მქვია! რა კარგია! რა ლამაზია! ა჊ა, ბურთი, აიღე, როგორც დაგპირდი!

— არა, არც ბურთი არ მინდა. წადი, გაერთე, ითამაშე და ჩემი რჩევა არ დაივიწყო! — უთხრა კაცმა.

გახარებულმა გოგონამ მას მადლობა გადაუხადა, სწრაფად შებრუნდა და სახლისკენ გაიქცა. სახელიცა და ბურთიც უკვე ჰქონდა, რა კარგი იყო!

— სად იყავი, ანტონელა? — ჰქითხა დედამ, როგორც კი დაინახა.

— მნიშვნელოვანი რამ მქონდა დაკარგული და ვიპოვე! — უპასუხა გოგონამ სიხარულით.

დედამ კი მას სიყვარულით შუბლზე აკოცა.

იტალიურიდან თარგმნა მაია ტურაბელიძემ

პროსვერდი

გაზაფხულის ყვავილები

6   7

2

3   4

5

1

8

9

11

13

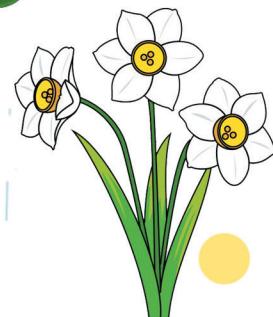
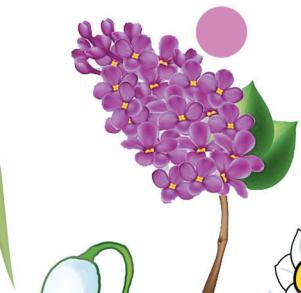

14

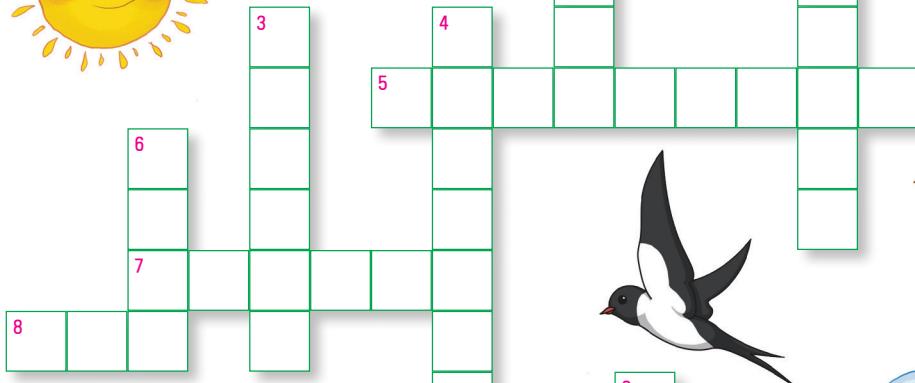
10

12

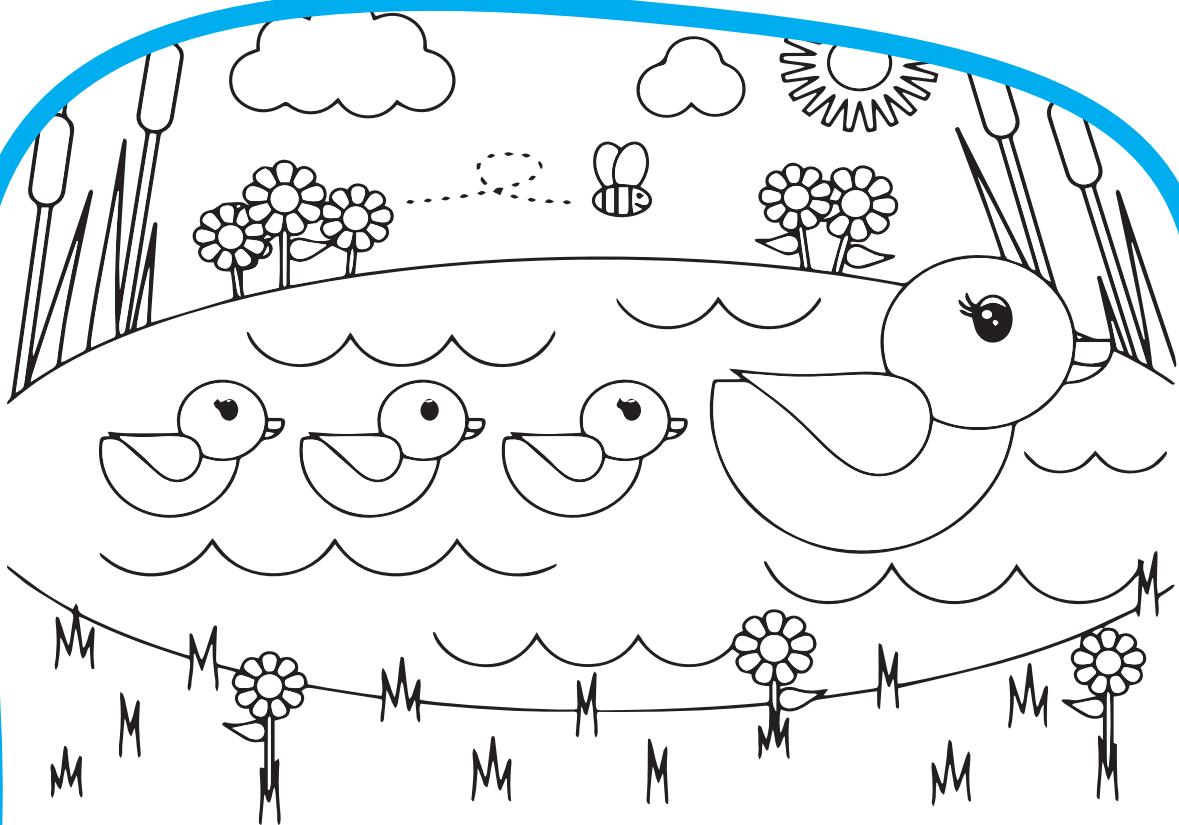
10

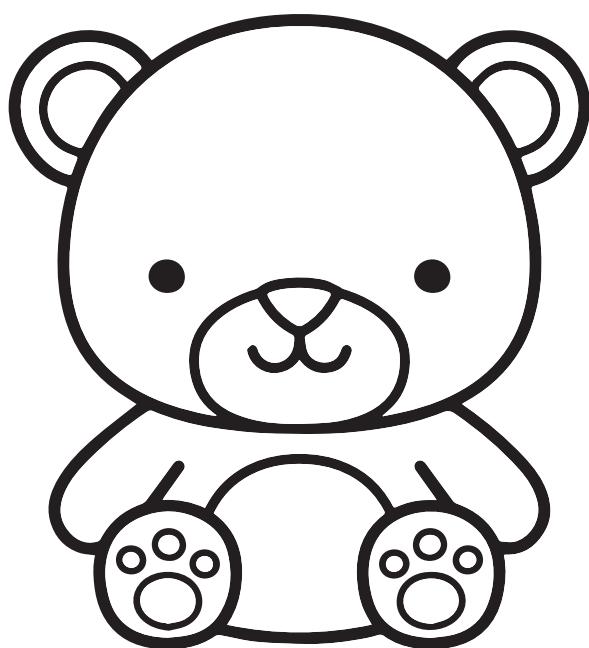
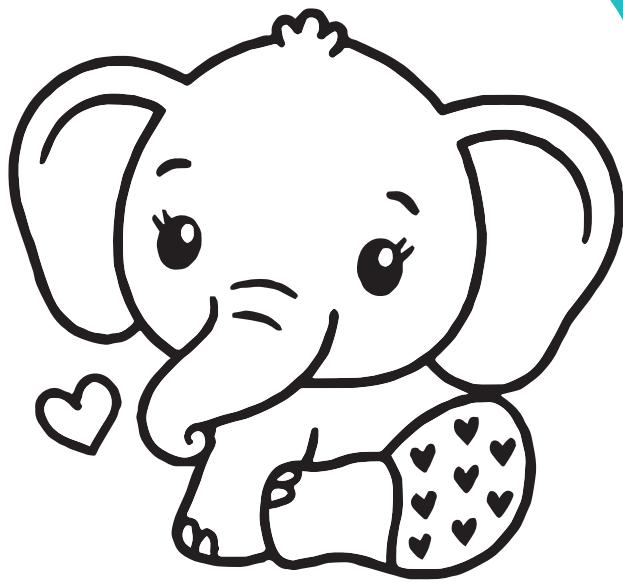
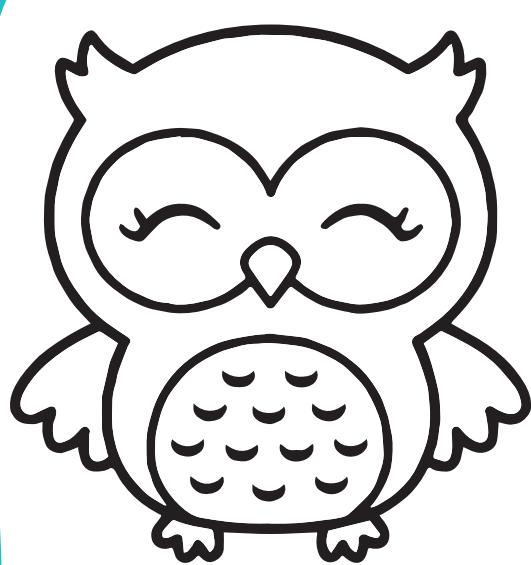
କୌଣସି କିମ୍ବା କିମ୍ବା?

ბაბუკანდე

ବେଳାପତ୍ରକାଳୀ

ମାତ୍ରାମାତ୍ରିକାରୀ ତାତାଶବ୍ଦ

ସତ୍ୟାର୍ଥି

$17 - 9$

$7 + 8$

$22 - 10$

$7 + 6$

$7 + 9$

$21 - 1$

$1 + 11$

$8 + 8$

$3 + 17$

$16 - 1$

$11 + 9$

$4 + 14$

$9 + 5$

ଯୋଗଶବ୍ଦ

$1 + 13$

$9 + 8$

$6 + 8$

$10 + 10$

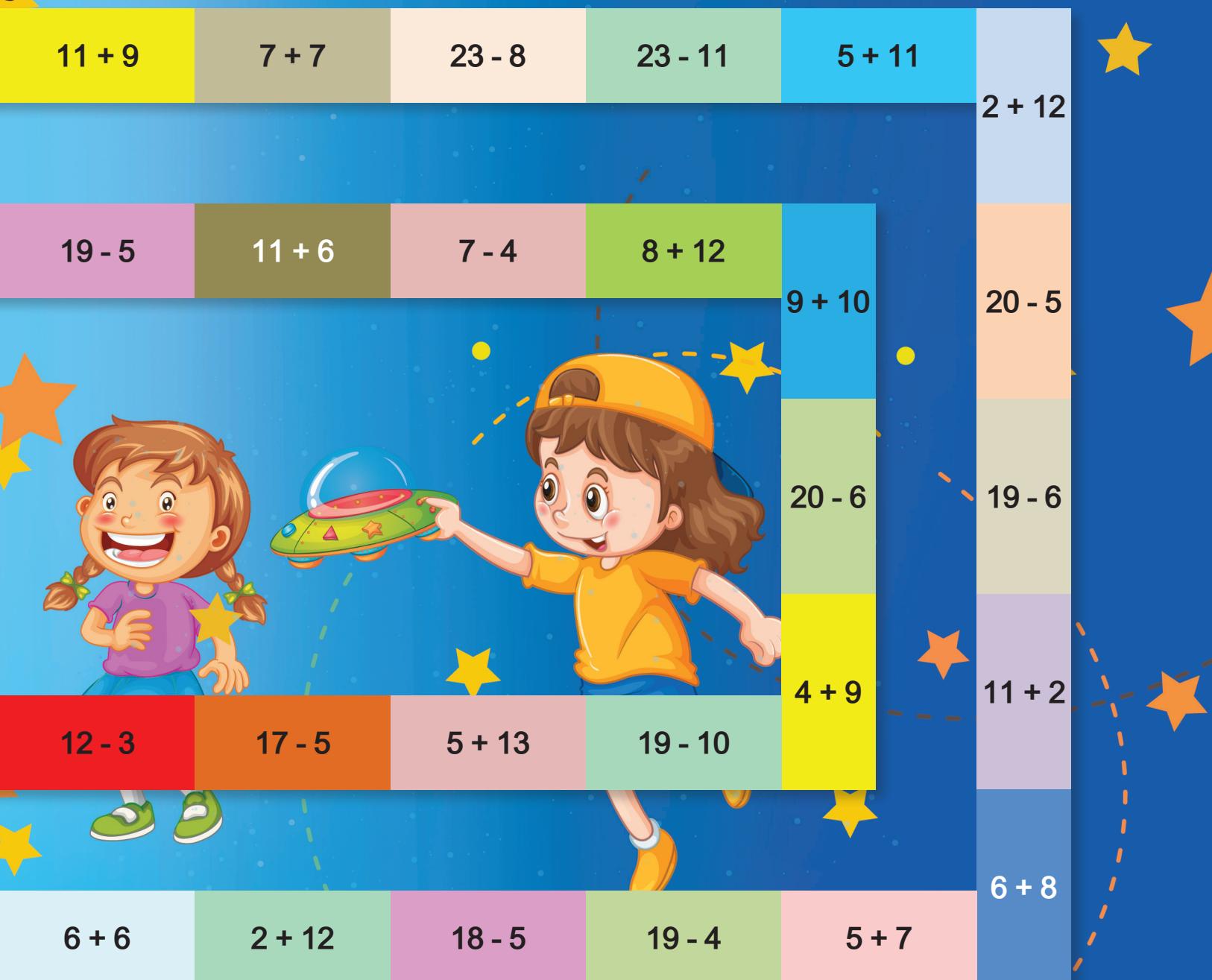
$3 + 9$

$5 + 11$

$20 - 3$

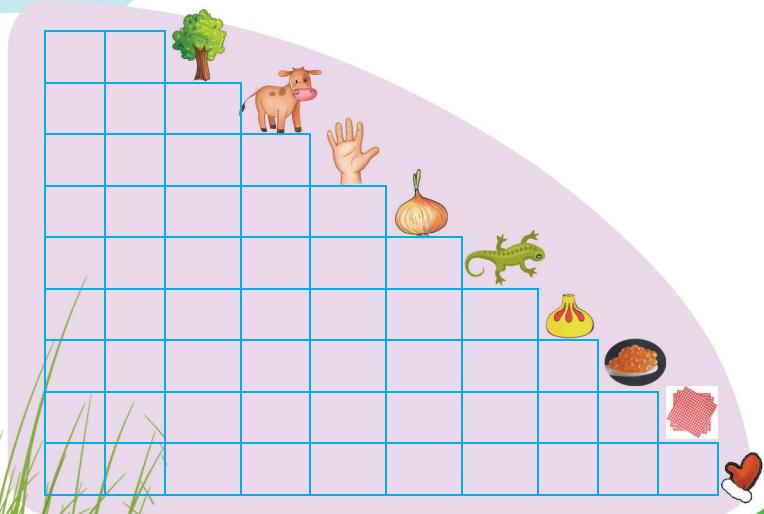
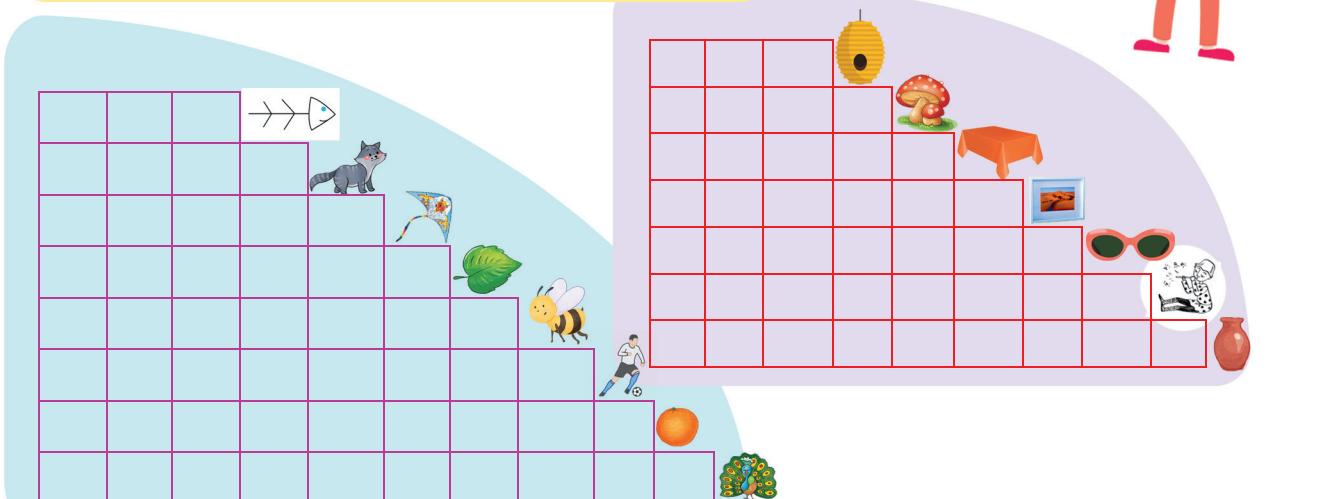
$14 + 6$

დაგჭირდება ბარათები, რომელსაც კამათლის გაგორების შემდეგ განკუთვნილ ადგილას დადებ. თამაშში მონაწილეობა შეუძლია რამოდენიმე მოთამაშეს. კენჭისყრით დაინაწილეთ მოთამაშეთა თანმიმდევრობა. გააგორეთ კამათელი. იმდენი ნაბიჯი გადადგით, რამდენიც კამათელზე აისახება. ყოველთვის, როცა მოგიწევთ გაჩერება რიცხვ 12-ზე, 2 დამატებითი სვლა გააკეთეთ წინ, რიცხვ 15-ზე – 2 სვლა უკან, რიცხვ 20-ზე – მეორედ გაგორების უფლებას მოიპოვებთ.

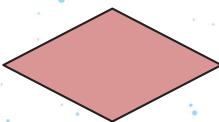
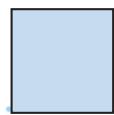
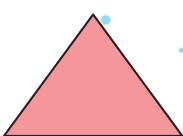
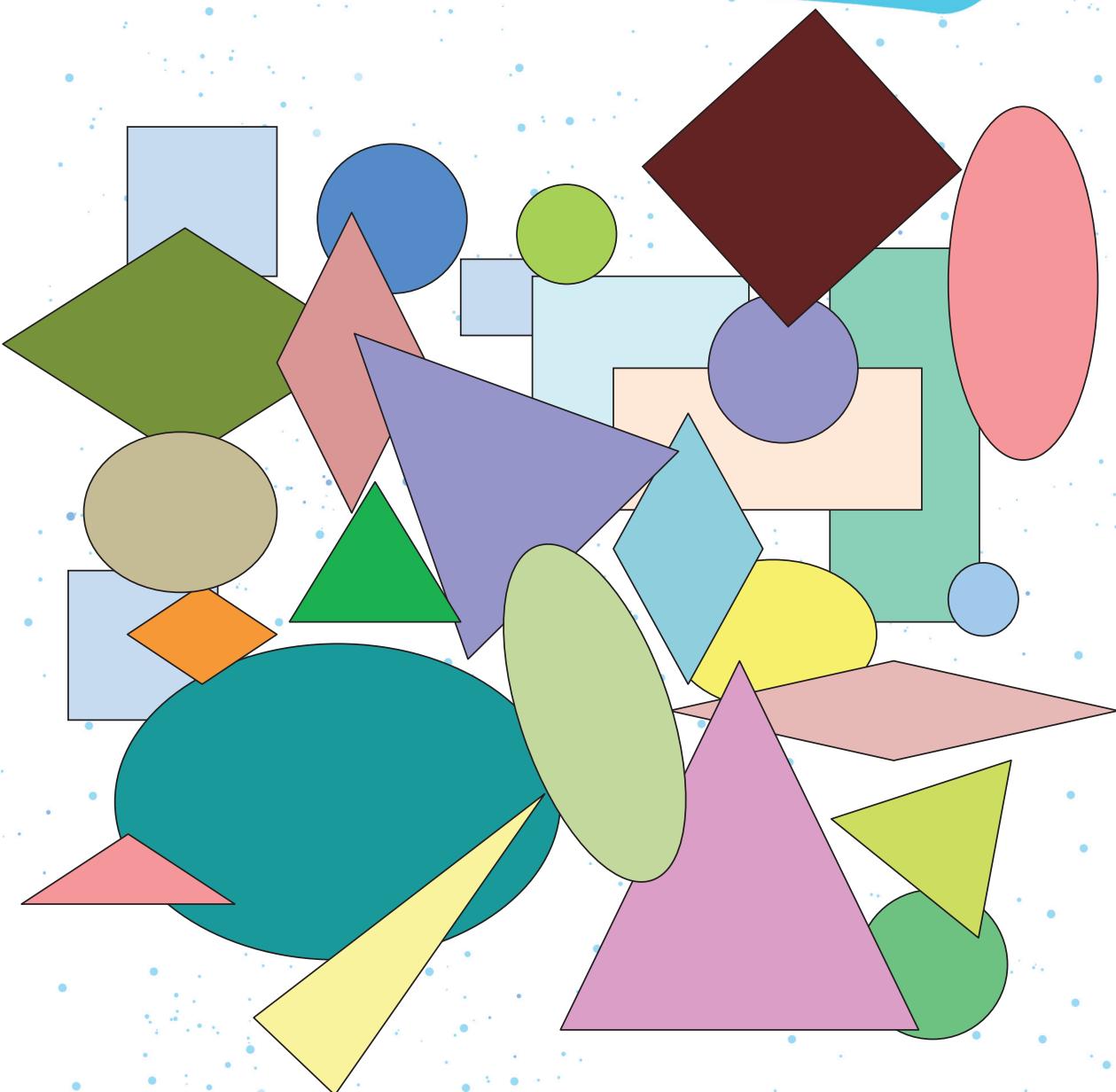

სიტყვის სათენურები

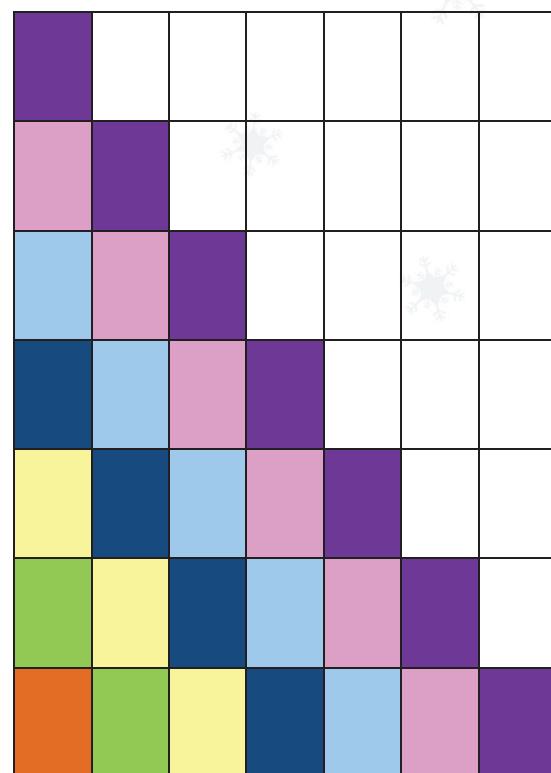
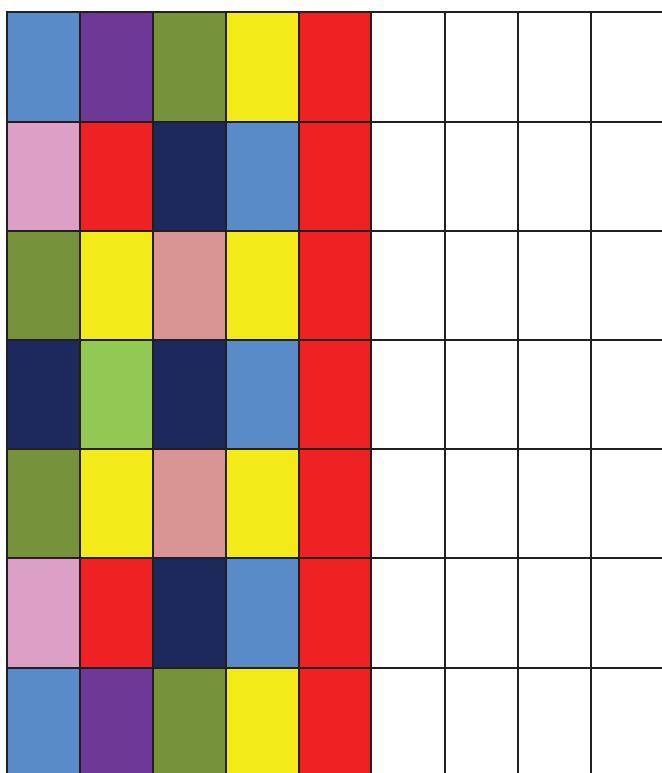
როდესაც სიტყვებს
ჩაწერ, დააკვირდი პირველ
ასოებს, მერე კი დათვალე
სიტყვებში ასოების
რაოდენობა.
რა აღმოაჩინე?

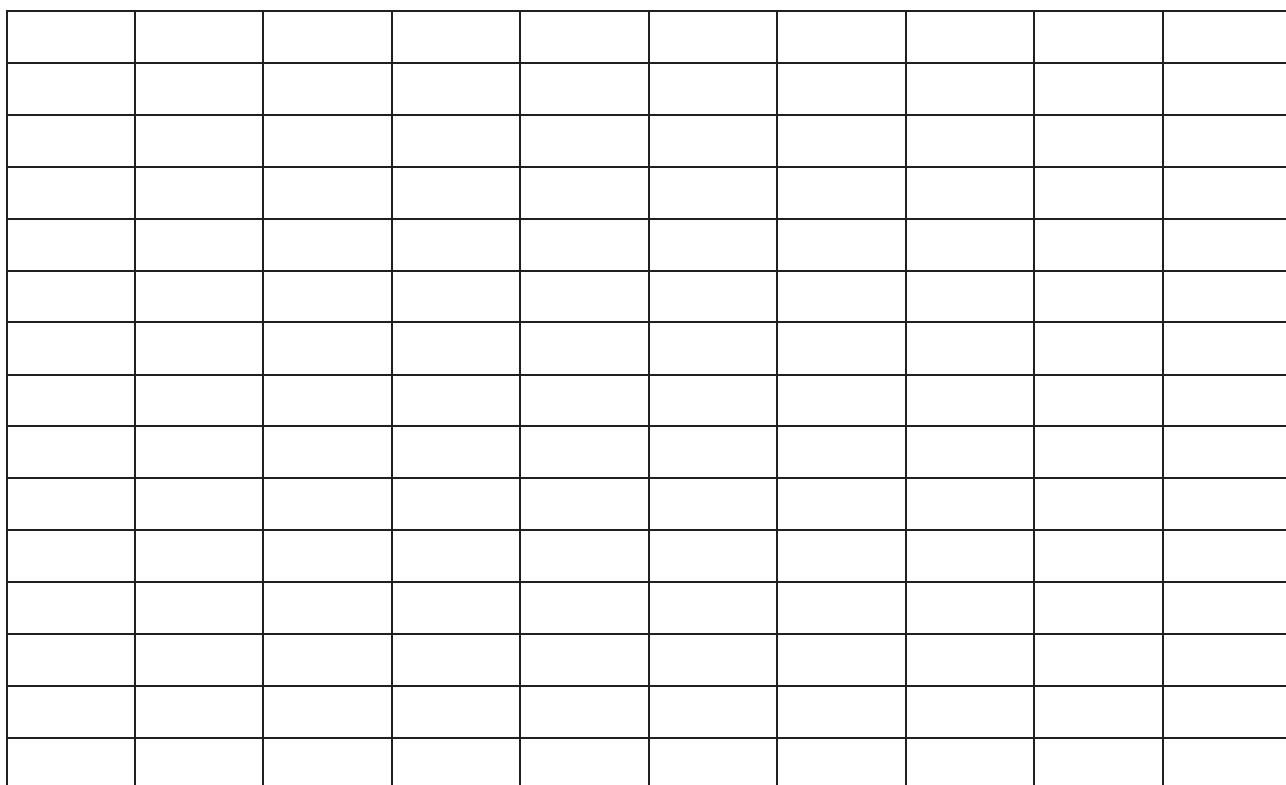
କ୍ଷାତ୍ରେନ୍ ଓ ପ୍ରସ୍ତରିକା?

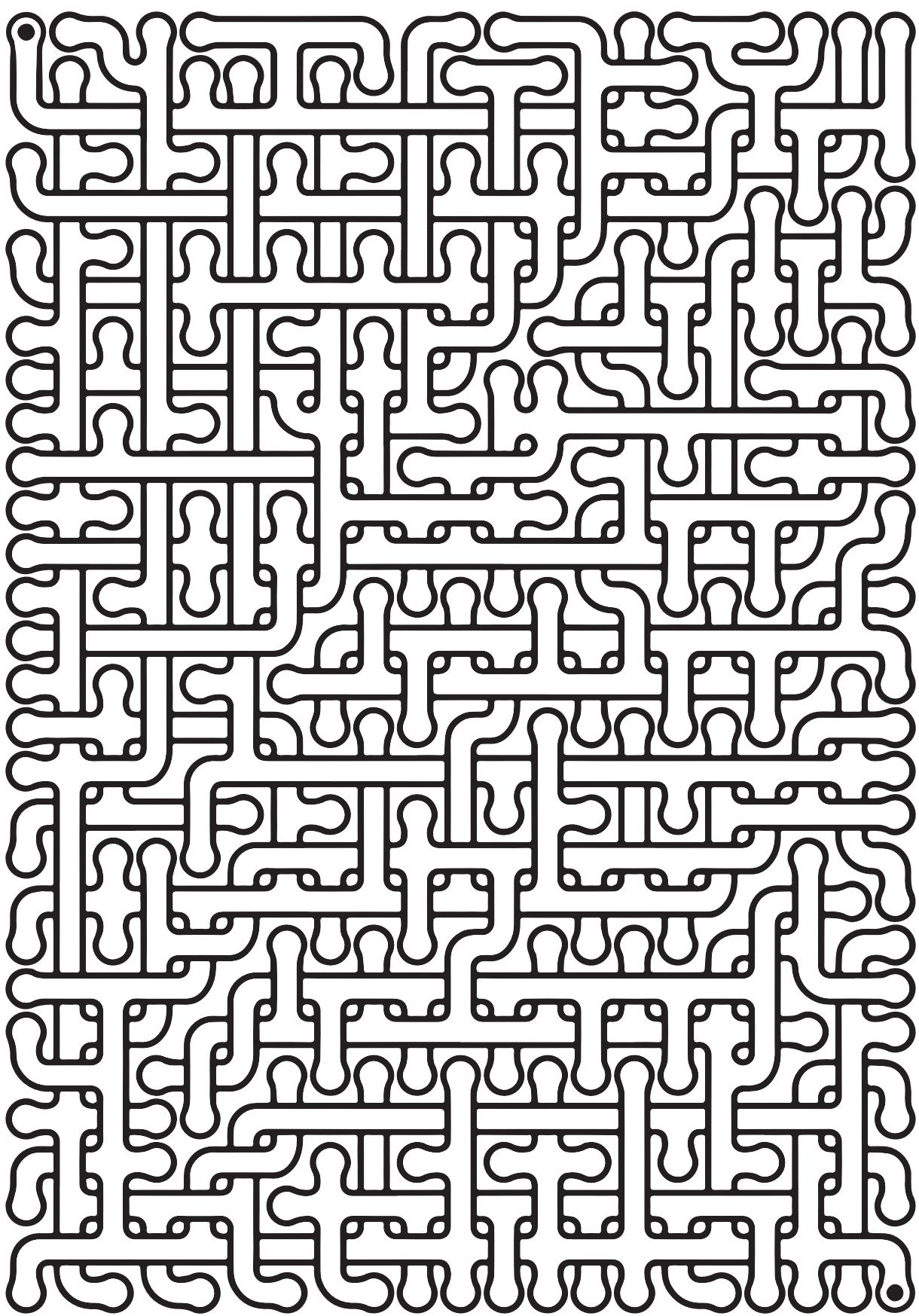
გააგრძელე უჭრების გაფერადება.

შენ თავადაც შეგიძლია მოიფიქრო ნახატი.

ଲେବ୍ସିନ୍ ମେଜ୍

ზაქარია თამარი მოლაჟლაჟე ციყვი

მინდორში სირბილით და ფუსტუსით დაღლილი ციყვი იქვე მდგარი ლამაზი ალუბლის ხეზე აცოცდა, მოძებნა მსხვილი ტოტი, კარგად მოკალათდა და ხეს მიუბრუნდა:

— მიყვარს, როცა სათქმელს მოკლედ ამბობენ. გრძელი საუბარი მოსაწყენი და უშინაარსოა. ვინც ბევრს ლაპარაკობს, ცარიელი აქვს თავი.

დაახლოებით ერთი საათის მანძილზე უმტკიცებდა, რამდენად მნიშვნელოვანია, მოკლედ გადმოსცე სათქმელი.

— ახლავე შეწყვიტე ლაქლაქი! ვგრძნობ, როგორ ამტკიცდა თავი შენი დაუსრულებელი მტკიცებით. ძალა გამომეცალა. ასე ხომ ნელ-ნელა ყველა ალუბალს დაუმწიფებლად დავკარგავ.

ციყვი დაიბნა.

— შეეცადე, მართლაც მოკლედ ამიხსნა, რა გინდა სინამდვილეში.

— მოკლედ? შეუფუთავად? ზედმეტი ლაპარაკის გარეშე? კარგი! რომ იცოდე, როგორ მინდა შენი არომატული, გემრიელი, მწიფე ნაყოფის დაგემოვნება!

— მიხარია, რომ ჩემს ნაყოფს კიდევ ერთი თავაზიანი მოყვარული შეემატა. დაუკითხავად წყვეტენ ხოლმე ალუბლებს, შეჭამენ და ერთხელაც არ გადამიხდიან მადლობას მე, ხეს, რომელმაც მთელი წელი საკუთარი სხეულით ვკვებე თითოეული. ვუვლიდი, ვეფერებოდი, რომ არც ზაფხულის გვალვას გაეხმო და გამოეფიტა მწვანე ფოთლები, არც შემოდგომის ძლიერ ქარებს გადაეტეხა სუსტი ტოტები, არც ზამთრის დაუნდობელ სუსსს მოეყინა ჩვენი ფესვები, ან გაზაფხულის ცელქ ამინდებს დაეკლო რამე ჩვენი არსებობისთვის. დღეიდან სიამაყით ვიტყვი, რომ ჩემი ნაყოფი თავაზიანმა ციყვმა გასინჯა, კეთილმა, მშრომელმა, რომელიც ზუსტად ერთი საათი მიმტკიცებდა, როგორ არ უყვარს მოლაქლაქე არსებები.

არაბულიდან თარგმნა თინათინ დვალმა

ბაზობირადი

გოჭები წიფლის ფულუროდან

შემოდგომით წიწიბოზე, წაბლსა და რკოზე გაშვებული მაკე ღორი არ მოსვლია შინ გიორგის. ერთი კვირაა, რაც მოთოვა და ნელ-ნელა ამატებს ცოტა-ცოტას, ისე რომ ტყეში მუხლამდე თოვლია უკვე. ეძებენ, როგორც შეუძლიათ, უფროსებიც და ბავშვებიც, თოვლის დადებამდეც ეძებდნენ, თუმცა უშედეგოდ. მეზობლებიც გამეცადინებულები არიან, თუ ვინმე მოხვდება ტყეში, ყურადღებითაა, იქნებ სადმე ვნახოთ და პატრონს მივუყვანოთო.

ერთ დღეს სკოლიდან მოსული, ოჯახის ყველაზე უმცროსი წევრი, თოთხმეტიოდე წლის ბიჩინა შეუყვა ტყიან ფერდობს, მუხნარ-რცხილნარი აიარა, აივაკა და წიფლის ტყეში შევიდა. ხვავრიელად თოვდა, უღრანში ნისლი იყო ჩაწოლილი, თოვლის სიმაღლე იქ მეტი ჩანდა სოფელთან შედარებით. ერთხანს შორიდან თითქოს ღორის ქოთქოთი და გოჭის ჭყივილი მოესმა და იქით გაეჩქარა სმენაგაფაციცებული. კარგა ხნის სირბილის მერე გადატეხილ წიფელთან ნისლში კაცი გაარჩია, რომელსაც ხელში გოჭი ეჭირა, ხოლო მის ჭყივილზე დედა ღორი ქოთქოთებდა. კაცი ცდილობდა, გოჭიანად წამოსულიყო და დედა ღორი დანარჩენი გოჭებით გამოეყოლებინა, მაგრამ ეს არც ისე ადვილი იყო, გოჭები წიფლის ფართო ფულუროში მრავლად დაგებულ ფოთოლში გახვეულიყვნენ და იქიდან თოვლში გამოსვლას ერიდებოდნენ. ამ დროს მივიდა ბიჩინა და ახლო მეზობელი – ლეონტი შერჩა ხელში.

– ოჟ, ყოჩალ, შენ, კაი დროს მომეშველეო, – შესძახა მის დანახვაზე ლეონტიმ, არიქა, იქნებ გამოვიყვანოთ ეგ გოჭები ფულუროდან, ღორი წინ გვიგდოთ და წავიყვანოთო...

დააკვირდა ბიჩინა იქაურობას, რვა გოჭი გაეჩინა ტყეში გასუქებულ ღორს, ათიოდე დღის იქნებოდნენ. უმეტესობა ჭრელი იყო, მოშავო ხაზები დასდევდათ თავზე, წელსა და ფერდებზე. სიხარული გამოეხატა სახეზე ბავშვს და დაფიქრებით უთხრა მეზობელს:

– ტომარა მაქვს წამოღებული, იქნებ ჩავსვათ შიგ გოჭები და ღორი თავად გამოგვყვებაო...

– კარგი აზრია, მოდი მაშინ მე ღორს მოგაცილებ, შეძვერი ფულუროში და იქნებ ჩაყარო ტომარაში გოჭებიო.

ასეც მოიქცნენ – ლეონტიმ ჭოხი მოიმარჯვა და ფულუროს მოაცილა

ღორი, თან ხელში დაჭერილ ერთ გოჭს აჭყივლებდა და აჩვენებდა დედას წამომყევიო.

ბიჩინამ უბიდან ამოღებულ ტომარაში ჰერ ხმელი ფოთლები ჩააფინა ბლომად, მერე უცებ შეყო ფუღუროში თავი და დაუწყო პუტკუნა გოჭეს შიგ ჩაყრა. როცა შვიდივე შიგ მოათავსა, კიდევ დააყარა ზემოდან იმათივე ნაწოლი თბილი ნეშო. ამის დამნახავი ლეონტი მისკენ გაიქცა, ხელში რომ ეჭირა, ის, მერვე, გოჭიც მის ტომარაში ჩაუძახა და თვითონაც მოუკიდა ხელი.

— ახლა თავი მოვუკრათ და წავიდეთო.

უცებ მოუკრეს თავი ტომარას, საკმაოდ მძიმე ჩანდა, მაგრამ მარჯვედ წამოიკიდა ზურზე ბიჩინამ.

— გასწი, მეც მოგეხმარები ტარებაში, ჰერ კი ღორს მოვყვებიო, — უთხრა ლეონტიმ.

თუმცა ღორს მოყოლა არ უნდოდა, ჰერ დარბოდა და ქოთქოთობდა მათ ირგვლივ, მერე ბიჩინა რომ წამოვიდა გოჭებიანი ტომრით, ძალლივით აედევნა უკან ჭყვიტინ-ჭყვიტინით. ტომრიდან შვილები უხმობდნენ და მოდოდნენ დათოვილი ტყით ფიფქებში გახვეული ბიჭი, კაცი და გარეულობისკენ მიდრეკილი შინაური ცხოველი.

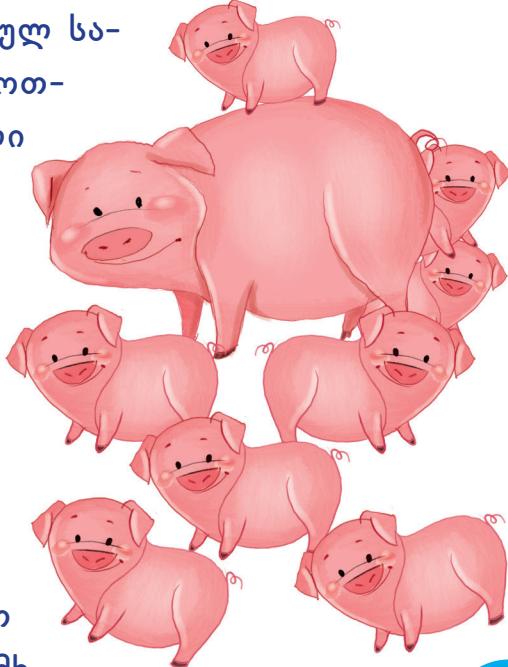
ბინდდებოდა, სოფელს რომ მოაღწიეს. გაეხარდა ოჯახს, მიხვდნენ, ლეონტის ნაპოვნი იყო მათი გოჭებიანი ღორი და ქებითა და მადლიერებით შეხვდნენ.

— მე მარტო რას ვიზამდი, ეს ბავშვი რომ არ მომშველებოდა, ამან მეტად იმარჯვა ჩემზეო, — იძახდა ქებით ნასიამოვნები ლეონტი.

ღორი და გოჭები მალე შეყარეს გამზადებულ საღორეში. ტყიდან წამოყოლილ წიფლის ფოთლებს იქ ბევრი მუხის და ცოტა რცხილის ხმელი ფოთლებიც დახვდათ.

— შენ აქ წამობრძანდი, ჩემო ლეონტი, სუფრა იშლება უკვე, ჰერ ასე გცემ პატივს და მერე ეს გოჭები რომ გაიზრდებიან, რომელიც გინდა, ამოირჩიე და წაიყვანეო, — უთხრა გიორგიმ მეზობელს, მზრუნველად მოჰკიდა ხელი და კმაყოფილმა წაიყვანა სახლისკენ.

ბიჩინა დიდხანს უყურებდა გოჭებს, მერე ისიც შინ შევიდა, მეზობელს მიუჰდა გვერდით და ზამთრის თოვლიან ღამეს მათი სახლიდან მხარული სიმღერები უერთდებოდა.

მშობლის გვერდი

ჩატრდის ციკები და მათი გავლენა ბავშვებზე

ფიქროლობი მარიამ მეტრევალი

„აღზრდის როგორ მეთოდს იყენებ?“, „მკაცრი უნდა ვიყო თუ მეტად ლმობიერი?“... ეს და მსგავსი საუბარი ხშირად იმართება მშობლებს შორის, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც გამოცდილების გაზიარება ან რჩევის მიღება სურთ ერთმანეთისთვის. მართლაც, ძალიან მნიშვნელოვანი ან, უფრო სწორი იქნება, თუ ვიტყვით, რომ ყველაზე მნიშვნელოვანიც, როგორ აღვგარდოთ ბავშვი, ანუ აღზრდის რომელი სტილი გამოვიყენოთ და როდის?

აღზრდის სტილმა შესაძლოა ყველაფერზე მოახდინოს გავლენა.

დავიწყოთ იმით, რაც აუცილებლად უნდა ვიცოდეთ: არსებობს 5 ძირითადი მიმართულება – ავტორიტეტული, ავტორიტარული, ინდიფერენტული, ლიბერალური და პიპერმზრუნველი. რა თქმა უნდა, ხვდებით, რომ თითოეულ მათგანს განსხვავებული გავლენის მოხდენა შეუძლია ბავშვის ცხოვრებაზე.

განვიხილოთ აღზრდის ხუთივე ტიპი

ლიბერალური აღზრდის მომხრენი უფრო მეგობრის როლს ირგებენ, ვიდრე მშობლისას. ასეთი მშობლები ძირითადად ყველაფრის გაკეთების უფლებას აძლევენ შვილებს.

მათ კომუნიკაციას ბავშვებთან მიმართებაში ღია კომუნიკაცია შეიძლება დავარქვათ, რადგან მშობლები არ მიმართავენ ბრძანებების ან მითითებების ფორმას, ბავშვებს თავისუფლებას ანიჭებენ, რაც გულისხმობს ბავშვის თავისუფალ არჩევანს, მიჰყვნენ საკუთარ სურვილებს, თავად მიიღონ გადაწყვეტილებები და ისე მოიქცნენ, როგორც ჩათვლიან საჭიროდ. შესაბამისად, ბავშვები იზრდებიან საზღვრების, წესებისა და შეზღუდვის გარეშე და იღებენ ყველაფერს. თუმცა, რა არის გასათვალისწინებელი: დიდია ალბათობა იმისა, რომ ზრდასრულობის ასაკში თავის თანატოლებთან ურთიერთობისას პრობლემები გაჩნდეს. ისინი ხომ მუდმივად იმაზე იქნებიან ორიენტირებულები, რომ თავისი “გაიტანონ”, არ გაითვალისწინონ სხვათა სურვილები და მოტივები, და ვერ მიხვდებიან, როგორ მოიქცნენ სხვების სურვილებთან მიმართებაში.

ავტორიტეტული ტიპის მშობლები პატივს სცემენ ბავშვის საჭიროებებს, აზრებს, ემოციებს, მდგომარეობას, უსმენენ მათ და ხშირი და ღია კომუნიკაცია ახასიათებთ ბავშვებთან, ისინი ერთი მხრივ, მომთხოვნებიც არიან მათ მიმართ, თუმცა არ ენანებათ სითბოს გამოხატვა. ასეთ მშობლებს სჯერათ, რომ შვი-

ლებს სჭირდებათ თავისუფლება, უწყობენ ხელს მათ დამოუკიდებლობას, ოღონდ მკაფიოდ დაწესებულ და ბავშვთან შეთანხმებულ საზღვრებში. მაგალითად, ბავშვმა იცის დღის განმავლობაში რამდენი ხნით შეუძლია უყუროს ეკრანს, ოჯახში შეთანხმებულ და დადგენილ რომელ წესებს მიყვეს ისევე, როგორც ამას მისი ოჯახის დანარჩენი წევრები აკეთებენ; სწავლობენ საკუთარი სურვილების გამოხატვასა და სხვათა სურვილების დათმობა/გათვალისწინებას; აქვთ ჰანსაღი თვითშეფასება და პასუხისმგებლობის გრძნობა და ა.შ. ამასთან ერთად, ბავშვებმა იციან, რომ ნებისმიერ დროს შეუძლიათ მშობლებისგან მხარდაჭერის მიღება.

ინდიფერენტული სტილისთვის, დამახასიათებელია ნაკლები მოთხოვნა ბავშვების მიმართ, არ არიან არც მკაფრები თუმცა არც სითბოს გამოხატავენ. ამ ტიპის მშობლები ინდიფერენტულები არიან მათი საჭიროებების მიმართ, სირთულეებს აწყდებიან ახლო ურთიერთობების ჩამოყალიბებაში და აქვთ შეზღუდული და ლიმიტირებული ურთიერთობა ბავშვებთან. ხშირად ჩანან, როგორც ცივი და არამზრუნველი მშობლები, შესაბამისად იშვიათად/საერთოდ არ უწესებენ საზღვრებს. ასეთი მშობლების შვილებს საკუთარი თავისთვის ზრუნვა უწევთ, თავისი სურვიელების მიხედვით მოქმედებენ. თუმცა არასდროს იღებენ ამის საპასუხოდ რაიმე უკუკავშირს ან ყურადღებას მშობლებისგან.... ეს ბავშვები ხვდებიან, რომ არ აქვს მნიშვნელობა, რას აკეთებენ, რადგან მაინც ვერავინ შეამჩნევს. დავფიქრდეთ, სადამდე შეიძლება ბავშვი მიიყვანოს ამ სიტუაციამ? ასეთ ბავშვებს ხშირად არ აქვთ თვითრწმენა, უმეტესად იმპულსურები არიან და აწყდებიან პრობლემებს საკუთარი ემოციების რეგულაციასთან დაკავშირებით.

ავტორიტარული – დამახასიათებელია მკაფრი დისციპლინა, მაღალი მოთხოვნები, კონტროლი მშობლების მხრიდან. მშობლები ბავშვებს წესებს უწესებენ და ხშირად დასჭის ფორმებიც განსაზღვრული აქვთ იმ შემთხვევაში, თუ წესებს ბავშვი არ ემორჩილება. ასეთი ტიპის მშობლები მკაფრ საზღვრებს უწესებენ ბავშვებს, ნაკლებად ითვალისწინებენ მათ ემოციებს, გრძნობებს, სოციალურ-ემოციურ საჭიროებებს, რასაც თავისუფლად შეგვიძლია ცალმხრივი ურთიერთობა ვუწოდოთ, მხოლოდ მშობლისგან ბავშვზე. – ამ ტიპის მშობლები ხშირად იყენებენ ასეთ ფრაზებს: – „იმიტომ, რომ მე ასე ვთქვი/ასე მინდა“, „ეს არ განიხილება!“, „ასეა საჭირო!“ რა პერსპექტივა აქვთ ასეთი აღზრდის ქვეშ მყოფ ბავშვებს? ისინი საკუთარი ემოციების, სურვილების ჩახშობას/დათრგუნვას სწავლობენ, მუდმივად ანგარიშს უწევენ მშობლებს, საკუთარ ოჯახს, საზოგადოებას და ხშირად არ იციან, თავად რა სურთ.

მეხუთე ტიპი – **ჰიპერმზრუნველი** მშობლების ტიპია, რომლებიც ხშირად არ აძლევენ საკუთარ შვილებს დამოუკიდებლობას და ყველაფერს მათ მაგივრად აკეთებენ, შვილების ცხოვრების თითოეულ ასპექტს მართავენ. შესაბამისად, ბავშვებს არ აქვთ გამოცდილება, რომ სხვისი დამხმარების გარეშე, მხოლოდ საკუთარ თავზე დაყრდნობით გაუმკლავდნენ პრობლემებსა და ახალ გამოწვევებს თავიანთ ცხოვრებაში.

ფასდაკლების ვაუჩერი

Fisher Price
პეპელას ფორმის სორტერი

~~39.90 ₷~~ 23.95 ₷

✂

Cubika
ხის ძაღლი თასმით

~~34.95 ₷~~ 21.00 ₷

✂

ასაწყობი ბლოკები
მასხარას თავით

~~52.90 ₷~~ 31.75 ₷

✂

ფასდაკლების ვაუჩერი

ფაზლი 8 ერთში
"მხიარული დინოზავრები"

~~24.95 ₾~~ 15.00 ₾

ინსტრუმენტების ნაკრები

~~46.90 ₾~~ 28.15 ₾

მაკიაჟის დიდი ოვალური ნაკრები
2 დონიანი

~~59.90 ₾~~ 35.95 ₾

სალარო აპარატი
მუსიკალური და მანათობელი

~~82.90 ₾~~ 49.75 ₾

სავაჭრო ურიკა ბარბის
ილუსტრაციით 25 აქსესუარით

~~64.90 ₾~~ 38.95 ₾

საკვების
მოსამზადებელი ნაკრები

~~22.90 ₾~~ 13.75 ₾

მარტორქა ფუმფულა ჩანთაში

~~59.90 ₾~~ 35.95 ₾

სპილო "ელვისი" ნაცრისფერი

~~84.90 ₾~~ 50.95 ₾

ქართული პოლიციის მანქანა

~~32.90 ₾~~ 19.75 ₾

ამონტერი ვაუჩერი, წარადგინე "პეპელას" ნებისმიერ
ფილიალში და მიიღე სათამაშოები ფასდაკლებით

1 მარტიდან
31 მარტამდე

Fisher Price

პეპელას ფორმის სორტერი

39.90 ₾

23.95 ₾

„პეპელა“-ში გაყიდული სათამაშოების 100% აკმაყოფილებს ევროპული ხარისხის სტანდარტებს. მათ შორის EN71-ს, რაც სათამაშოების ხარისხის უმკაცრეს შემოწმებას გულისხმობს.